

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. III. - Broj 38

Ljubljana,
22 septembra
1932

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 - Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Soko i selo

Politički razvoj u vezi sa socijalnim naziranjem traži da se ozbiljnije prouči, da li sokolska ideologija treba da bude implantirana u seljačke mase? — Mišljenja sam, da jedna ideja, bilo kakovoga smera, mora da bude duboko ukorenjena u narodnim masama, ako se želi da ta ideja ostavi trajan pečat na narodnom telu.

Većim delom naš seljak je patrijarhalan, spor u rasuđivanju, a moglo bi se kazati donekle i sklon destruktivnom radu, a konstruktivan pak samo onda, ako od toga ima neposredne koristi.

Sokolska ideja, koja pored ostalog naučava ljubav, bratstvo, slobodu i jednakost, nije tako lako pristupačna širokim seljačkim masama, kako to biva — recimo — kod gradskog stanovništva. Prema tome i način i sredstva, da Sokolstvo prođe svojom idejom u selo, treba da budu sasvim drukčija od onih za grad. Pri tome treba da bude merilo, da je seljak u pravom smislu reči veliki realista. Razni uplivi, naročito u prošlosti, učinili su seljaka ovisnim o raznim komponentama života i prilika u kojima žive, pa bile one proslavne karaktera i efekta.

Uticajni agensi, koji nisu mogli da realizuju ono čemu je seljaštvo sklon, stvorili su u njemu apatičnost i indiferentizam prema svemu što nije realno. Svoju individualnost nije seljak voljan da potčinjava zakonima i koristima zajednice. On je samo svestan beneficija zajednice koje mu ova pruža, ali nije pak svestan i dužnosti prema toj zajednici. I tu se najjače ispoljava ona njegova egoistična nota, koja je plod njegovog specifičnog realnog shvatanja života — dakle, shvatanja one realnosti, u kojoj se on neposredno i direktno nalazi i živi.

Seljak je, nadalje, prijatelj skokova i nema strpljivosti da pojedina pitanja potanko analizira i da ulazi u njihovu suštinu i dubinu — a to mu i ne dopušta njegova kruta zbilja života — pa stoga i uspeva pojedincima da ga zatalasaju radi momentalnog efekta, unatoč sve njegove skeptičnosti i neospornog kritičizma, koji se ispoljava u njegovoj sumnjivosti na sve ono što mu je novo i strano, pa tako i kod raznih ideja i pokreta, koji mu se nameću.

U početku sam naglasio, da je seljak realista, a Sokolstvo sa svojim idejama može da prodire samo kod istinskih altruista ili pak kod onih, kod kojih je kulturni nivo na višem stepnju. Čoveka sa jačim kulturnim nivoom lako je uveriti, da je Sokolstvo sa svojim idejama jedino u stanju da pojedincu pruži mogućnost, da će mu ono — i ako ne njemu, a ono njegovim potomcima — pružiti velike koristi, time što je ovaj oplemenjivao svoju dušu i svoje srce sokolskim idealima.

Seljaštvo i građanstvo pričinjavu nam se takorekuc kao dva zasebna sveta; odgoj i ambijent jednoga sasvim je oprečan odgoju i ambijentu drugoga, a što naročito vredi za naše današnje prilike. Građanin, na me, već od ranih svojih dana sudi, da su sve tekovine, koje ga okružuju i koje uživa, plod pravog, istinskog altruizma. Na njegov razvitak, telesni i duševni, utiču razne ustanove kulturnog, socijalnog i humanog pravca, a u prvom redu pak sama obitelj. Sve mu to otvara vrata, da se već u pubertetnim godinama nade u društvu, kao što je i sokolsko, a što je sve samo nastavak onoga, što je on već osećao i gledao i u svojoj obitelji. Kontinuitet, dakle, u njegovom odgoju, pogledom na društvo, nacionalizam i t. d. nije prekinut, pa prema tome i upliv sokolske ideje kod njega je lakši, jer ova nalazi u njemu već na prepariran teren. Razumljivo je onda, da Sokolstvo kod građanina nailazi na prijem u svojoj potpunosti veličini.

Materijalizam i osobni interes igraju, nažalost, vidnu ulogu u današnjim generacijama. Neoporno je i ne može se zatajiti, da svaki čovek ima u sebi trun materijalizma, ali on ne sme da prekorači svoje granice i da bude na štetu općeg moralnog dobra. Kod naroda, kod kojih je kultura na višem

stepnju, vidimo, da materijalizam ne ubija nacionalni osećaj, već da naprotiv stvara još jači progres u kulturnom, socijalnom i političkom pravcu. Kod tih kulturnih naroda pri ovakvom stanju stvari i okolnostima kultura građanina i seljaka, uglavnom, bitno se ne razlikuje, jer su jednome i drugome dani preduslovi za svestrani razvitak i za uživanje materijalnih i duhovnih dobara. To je ona opća kultura kod jednih i drugih. Kod nas, međutim, nije takav slučaj. Kulturni nivo naših seljaka nije na zavidnom stepnju. Malo ih je koji su našem seljaku otvoreno govorili, a veliki je postotak onih, koji su ga držali privezana raznim smicalicama. Seljak, odgajan pod takvim okolnostima, razumljivo je da ne može da se zagreje za ideju, koja — po njegovom mišljenju — ne može da zadovolji njegov egoizam, a o altruizmu — u većini slučajeva — kod njega nema ni reči. Kolevka Sokolstva, bratska nam Češkoslovačka, provadala je Sokolstvo posvuda, ali penetriranju sokolske ideje u seljačke mase poklanjana je osobita pažnja. U poslednje vreme pak počelo se je i kod nas da provodi širenje Sokolstva u seoske narodne mase, jer se je došlo do uverenja, da će jedino Sokolstvo biti kadro da se naše, dosada zapušteno, selo podigne u prvom redu privredno, a zatim i kulturno i nacionalno. Sokolstvo, dakle, ima našem selu da bude vesnik njegovog boljeg života i lepše budućnosti.

Sastav naše države, kao pretežno agrikulturne zemlje, u kojoj je seljački živalj brojno najjači, traži, da se na osobiti način privilegije širenje sokolske ideje po našim selima, gde kultura još nije postigla adekvatnu visinu. A da je to potrebno nalazu nam i drugi veoma važni razlozi. Vidimo naime, da jugoslovenska ideja kod velikog dela seljačkih masa nije još naišla na najčvršći prijem, i sve dok to ne bude, mi ne možemo da se veličamo i ponosimo. Mi moramo da radimo, a to je jedna od najglavnijih zadataka našega Sokolstva, da u našim najširim narodnim slojevima, u našem selu, zatira dubok osećaj istinskog jugoslovenskog nacionalizma. Naša je dužnost da svim sredstvima nastojimo, da taj jugoslovenski nacionalizam bude što dublje ukorenjen u seljačkim masama, jer tek onda kad te mase budu otvorene, na sva usta, govoriće, da nam je Jugoslovenstvo sinteza svih plemena, jedini spas, tek tada ćemo moći da kažemo, da je naš nacionalizam permanentno stabilan. A tu stabilnost ima da mu dade baš naše Sokolstvo svojim svestranim predanim radom.

Kako su pojedine političke partije promašile svoju ulogu i stvorile veliki ponor naročito u seljačkim masama, stoga je Sokolstvo ostalo jedini nosilac pravog, istinskog i nepotvorenog Jugoslovenstva, kao oličena državnog i narodnog jedinstva. Kako je već istaknuto, da jugoslovenski nacionalizam mora da zatalasa seljačkim masama, stoga je dužnost svakog bez razlike da se poradi kod svih, da širenju Sokolstva po selima bude posvećena osobita pažnja, pa makar se za to podnele i materijalne žrtve, bez kojih nema nikakvog napretka pa ni našem Sokolstvu među seljacima.

Da zaključimo. Širenje Sokolstva među građanstvom i seljaštvom potpuno je dijametralno; među građanstvom, koje je prilično pristupačno za prijem raznih ideja, a osobito sokolske, potrebna su za propagandu druga sredstva — naprotiv seljaštvo je i suviše realno i skeptično prema svemu onome što mu je novo i nepoznato, pa je stoga i nepristupačnije i sokolskoj ideji. Stoga u tome radu širenja Sokolstva na selu moramo da oprezno postupamo, i samo lagano presuđujući tu, za naše selo spasonosnu, misao postići ćemo, da će ona uhvatiti najdublji korena, i kad je to najšire seljačke mase budu jednom prihvatile, one će ju tada kao svetinju prenašati od generacije u generaciju. To će biti dan sveopćeg preporeda našeg sela, a i cele naše nacije.

Dr. Ilija Rančić — Trilj.

Zahvala Nj. Vel. Kralja Savezu SKJ

za čestitke o rođendan Nj. Vis. prestolonaslednika Petra

Savez SKJ primio je na ruke II zam. starešine Saveza br. Đure Paunkovića sledeću zahvalu Nj. Vel. Kralja na čestitke jugoslovenskog Sokolstva o rođendan Nj. Vis. Prestolonaslednika Petra:

Beograd, 9 septembra 1932.

Gospodine,

Njegovo Veličanstvo Kralj primio je sa zadovoljstvom Vašu toplu čestitku o danu rođenja Njegovog Kraljevskog Visočanstva Naslednika Prestola Petra, koju ste izvoleli poslati u ime Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, i blagovoleo je narediti mi da Vam izjavim zahvalnost.

v. d. Ministra Dvora
punomoćni ministar
D. I. Čolak Antić s. r.

Pozdrayni telegram Saveza SKJ Češkoslovačkoj obci sokolskoj o 100 godišnjici rođenja dr. Miroslava Tirša

O 100 godišnjici rođenja osnivača Sokolstva dr. Miroslava Tirša upravio je I zam. starešine Saveza SKJ brat Gangl u ime našega Sokolstva Češkoslovačkoj obci sokolskoj sledeći pozdravni telegram:

Češkoslovačka obec sokolska

Prag III

Na stoti rođendan velikog našeg učitelja Tirša pozdravljam u ime jugoslovenskog Sokolstva sve pripadnike bratskog češkoslovačkog Sokolstva, uveravajući Vas, da ćemo u duhu neumrlog nauka ustanovitelja Sokolstva verno i nesebično služiti idealima slovenskog sokolskog bratstva.

Neka živi i raste u sokolskom radu moć i veličina Slovenstva! Zdravo! Nazdar!

Gangl.

Iz Građevinsko-umetničkog oteka Saveza SKJ

Obaveštavaju se sva bratska sokolska društva, da u Savezu postoji građevinsko-umetnički otek, te ako bi koje bratsko društvo želelo zidati sokolski dom ili izraditi naert za zastavu, plakat, povelju, neka se obrati blagovremeno građevinsko-umetničkom oteku Saveza s podrobno opisanom željom i zahtevom, a što će se izraditi u ovom oteku.

Za nacрте i domova i svega ostalog Savezu društva ne plaćaju ništa, ali se mole da sve želje i potrebe saobraze pravilnicima ovog oteka Saveza.

Javna zahvala

Prilikom moje skromne proslave šezdesetogodišnjice života, dobio sam nebrojeno telegrama i pisama sa svih strana naše otadžbine. Nije mi moguće lično svakome odgovoriti, za to se ovim putem javno zahvaljujem svima društvima i korporacijama, svima beogradskim i sokolskim listovima, a naročito našem Sokolskom glasniku, koji je topla pozdravio moju porodičnu svečanost.

Jedino moram istaći i naročito se zahvaliti prijateljima, koji su mi i lično poželeli još života i rada. To je brat prof. dr. Milan Jovanović Batut, u ime lekarskog popularnog rada, gđa. Naka Spasić, u ime Crvenog krsta i drugih društava, g. Kosta Glavinčić, u ime starijih boraca za čuvanje narodnog zdravlja, i g. Pera Šreplović, senior, u ime Sumadinaca, koji su me zaista svojom pažnjom i iskrenom čestitkom stotruko zadužili. Neka im je od srca hvala, kao i svima pojedincima.

Beograd, dne 19 septembra 1932.

Dr. V. Kujundžić,
lekar i načelnik Ministarstva narodnog zdravlja u pens.

Prof. FRANJO MALIN — Novi Sad:

Jugoslovenska i sokolska misao

(Nastavak)

Prateći Jugoslovenstvo kroz istoriju i propovedajući jugoslovensku misao mi se moramo zadržati na smetnjama koje su sprečavale i koje još uvek sprečavaju puno duhovno jedinstvo. Mi moramo upoznati uzrok da bismo dobro mogli oceniti posledice, i da bismo mogli uočiti pravac kojim imamo udariti da dodemo do cilja, koji još ni izdaleka nije dosegnut. Taj je puno duhovno jedinstvo.

Kao propovednici jugoslovenske misli, mi moramo znati odgovoriti kako je došlo do razlika koje naše jedinstvo još uvek ometaju, mi moramo te razlike izneti kao posledice tačno utvrđenih uzroka. Mnoge od uzroka koji su unitarnoj jugoslovenskoj misli neprijateljski, mi moramo ljubavju, ubeđivanjem ali odlučno bez obzira na predrasude uklanjati. Preko svih prepreka i zapreka sokolska vojska mora smelo i svesno ići cilju, koji želimo postići, a koji ceo jugoslovenski narod mora postići, ako ne želi da ostane »budžacki« kako je rekao Jovan Cvijić.

Propovedajući jugoslovensku misao i boreći se za njeno ostvarenje, mi imamo jedan silan oslonac u mnogobrojnim svetlim momentima i primerima naše istorije.

Naša narodna istorija daleko je više žalosna i tmurna, nego slavna. Crni oblaci puni grada neprestano su nad našim obzorjem, ali iz njih ipak od vremena na vreme zasine sunce. Tada svetlost njegova objasjava tlo nama sveto i milo i na tom tlu večno živi jugoslovensku misao.

Jugoslovenska misao je jedinstven narodni osećaj, jedinstvena narodna svest, volja i težnja za jedinstvom celokupnog etničkog područja.

Bacimo li pogled na istorijski razvitak jugoslovenske misli videćemo da su i osećaj i svest našeg jedinstva uvek bili živi.

Jugoslovenska misao donesena je iz zakarpatske pradomovine. Ona je odnegovana u primitivnim, patrijarhalnim skupinama. Njeni su bitni elementi srodnost krvi, istovetnost društvenog i porodičnog života i prilika u kojima se taj život proživljavao, ona počiva na jednakosti verovanja i običaja. Temeljni stubovi su joj jedinstven jezik, ime i karakterne osobine.

Sve te osobine doneli su Jugosloveni i u novu postojbinu i zato vranjijski, franački i mletački istoriografi najstarijih i docijnih vremena ne vide kod Jugoslovena razlike. Svima njima Jugosloveni su samo Sloveni.

Zajedničko ime našim praocima bilo je slovensko, i ako su živela i plemenska imena, koja su se tek formiranjem plemenskih država raširila sad na veću, sad na manju teritoriju.

Neoboriva je istina da jugoslovenska plemena iz svoje stare domovine nisu donela sa sobom osećaj pripadnosti jednom od današnjih triju plemenskih imena, nego su se ta plemenska imena iz pojedinih središta širila nad okolnim plemenima. Plemenska imena, kako ispravno kaže dr. Vasilj Popović, širila su se državnim, političkim i kulturnim uticajem i infracijom. Da se označi sav naš narod nije dovoljno ni za prošlost, ni za sadašnjost ni jedno plemensko ime, niti sva tri zajedno.

Već radi toga je opravdano jugoslovensko ime, kad se hoće da označi sav naš narod bilo u prošlosti ili sadašnjosti.

Svest i osećaj jugoslovenskog jedinstva nije mogla ubiti ni ona tragična 809 godina, kad je Panonska i Dalmatinska Hrvatska pala pod franačku vlast, a Srbi ostali i nadalje pod vranjijskim gospodstvom. Samo nekoliko godina treba da prođe i već iskrsava prvi pokušaj jugoslovenskog ujedinjenja pod Ljudevitom Posavskim.

Nesretni smeštaj jugoslovenske zemlje i još nesretnije psihičke osobine jugoslovenskog naroda sprečavaju ostvarenje jugoslovenske zajednice.

Treba da pređe više od 400 godina pa da kao meteori zasnu likovi Dušana Silnog i Tvrtka I, Ivana i Pav-

la Horvata, Ivana od Paližne i Stjepana Lackovića i — da se bez traga izgube.

Hrišćanstvo koje je kod Germana spajalo, kod Jugoslovena je razdvajalo. Ali je kod nas spajao slovenski jezik, koji je čuvao i Grgur Niniski i Sveti Sava.

Kad naš narod gubi postepeno samostalnost i slobodu, kad Turci, Nemci, Mađari i Mlečani postepeno uzimaju svu vlast iz ruku narodne gospode, ostaje još jedino narodni jezik da čuva jugoslovensku misao. I baš taj jezik je elemenat na kojem počiva jugoslovensko jedinstvo i koji to jedinstvo i kod kuće i u svetu manifestuje.

Svi naši istoričari počevši od Kukuljevića pa sve do Novaka navode nam bezbroj primera kao potvrdu. Taj jezik nosi zajedničko ime kao što ga nosi i ceo narod. To je ime slovensko u svim varijacijama (slavinsko, slavjansko) i u kombinacijama slavonosersko i slavohervatsko. To je ime ilirsko i napokon jugoslovensko. Šta više biva da i hrvatsko i srpsko ime obuhvati celo naše narodno područje kao jednu etničku celinu.

Cela naša srednjovekovna literatura, naročito dalmatinsko-dubrovačka, prepuna je manifestacija jugoslovenske misli.

Pa i protestantski verski pokret Primoža Trubara teži da obuhvati sve naše krajeve.

Naročito je značajan period buđenja naše nacionalne svesti. Na prekretnici XVIII i XIX veka, kad su narodna svest i osećaj pripadnosti jednoj naciji, kao vihor sa zapada, došli i k nama, buđenje našeg nacionalizma u znaku je pune jugoslovenske unifikacije. Vrhunac je ilirski pokret, koji je i literarno i kulturno politički u celini jugoslovenski unitaristički pokret. On veherentnom snagom započinje novo doba jugoslovenskog života, on je izbijanje svežih izdanaka iz korena bioloških snaga jednog i jedinstvenog naroda, kako to zgodno kaže Dr. Viktor Novak. Njegova uloga je od presudne važnosti u razvoju čiste jugoslovenske misli.

Jedinstveni književni jezik, jedno pismo i pravopis, jedna književnost teže su na ilirskog pokreta, a cilj mu je puno duhovno jedinstvo. On je najvećanstveniji momenat u kulturnoj jugoslovenskoj istoriji. »Starom hrvatskom separatizmu i drobljenju bješe zadan smrtni udarac«, konstatuje Šišić.

Ilirski pokret je ideju o slovenskom bratstvu erpeo iz istog izvora iz kojeg ju je erpeo i Dr. Miroslav Tirš.

Ilirski pokret okupio je duhove iz sviju krajeva našeg naroda.

Videli smo da je narod Slovenkog Juga doneo jedno narodno ime i to ime nosio u raznim oblicima sve do XIX veka iako su se pojavljivala i provincijalna imena a plemenska dobivala sve više na prostranstvu.

Svim našim narodnim vodama kroz ceo XIX vek bilo je jasno da jedan narod treba da ima i jedno ime. To je jasno i danas, ali dualistički razvoj naše istorije sa svim njegovim posledicama ne dozvoljava da se ovaj najprirodniji postulat unitarističke misli u celini sprovede u život.

Tradicija ima silan uticaj na narodnu dušu. Teško je iskoreniti ono što je u krv ušlo. Zato ni danas jugoslovensko ime ne može da potpuno zavlađa. Deluju tu mnogo pored ostalog i predrasude i t. zv. svetinje.

Ilirskim imenom označivali su stranci naš narod, ali ilirsko ime nikad nije bilo naše narodno ime i zato ga je bilo lako oboriti. I sami pristalice unitarističke misli bune se protiv ilirskog imena i već god. 1835, na samom početku ilirskog pokreta predlaže Teodor Pavlović, u članku »Ime roda« zajedničko ime Hrvat i Srbiju u »Jugoslavjan i Jugoslav« — »i biće dobro, ako se želi sloga«.

(Svršice se)

LOVENKO SOKOLSTVO

Tirševе proslave u češkoslovačkoj

Ne samo Sokolstvo, već sva češkoslovačka sportska udruženja i uopće sva javnost, brižljivo se je spremala, da što svečanije proslavi stogodišnjicu rođenja osnivača Sokolstva i stvaraoca češkoslovačkog nacionalnog telesnog vaspitanja, brata dr. M. Tirševa. Dokaz tome su i dnevne češkoslovačke novine, u kojima su izišli ovih dana čitavi redovi izvrsnih članaka o ličnosti i radu našeg velikog vode. U »Narodnim Listima« napisala je sestra dr. Renata Tirševa prigodan članak o Tiršu, a u nju na uvodnom mestu, nalazi se članak starešine COS br. dr. Bukovskog. Ostale novine proslavile su na isti način ovaj veliki jubilej s veoma lepim sastavcima ponajboljih sokolskih pisaca. U »Lidovim novinama«, koje izlaze u Brnu, objavljen je uvodni članak iz pera br. dr. Vajnera, a br. L. J. govori u feljtonu o Tiršu kao humoristi i čoveku prijatnog i otvorenog značaja.

Tirševе proslave u Jugoslaviji

Jugoslovensko Sokolstvo proslavilo je oficijelno stogodišnjicu rođenja dr. Tirševa u martu ove godine, pa na sam dan rođenja nije bilo nikakvih obilježnih proslava. Pojedina društva održala su svoje svečane sednice, zapalila su kresove na brdima i t. d. Između dnevne štampe moramo naročito spomenuti ljubljanske novine »Jutro« i »Slovenski Narod«, koje su objavile uz sliku dr. Tirševa i prigodne članke o značenju osnivača Sokolstva, ne samo za češkoslovački narod nego i za slovenske narode općenito.

Tirševa proslava u Budišinu

Sokolsko društvo u Budišinu kao središte i kolevka Sokolstva među lužičkim Srbima proslavilo je stogodišnjicu rođenja dr. Tirševa vrlo svečano. U četvrtak 15. septembra sazvan je u jednoj velikoj dvorani u Budišinu skup svega članstva i podmladka spomenutog društva. U prisutnosti saveznog i župskog starešinstva, starosta br. Lorenc otvorio je ovu veliku skupštinu lužičkih Sokola, te podelio reč prosvetarstvu društva, br. Pavlu Krječmaru, koji je u opširnom govoru obrazložio značenje Tirševa ne samo za Sokolstvo, nego i za lužičke Sokole s naročitim pogledom na lužičke prilike, gde se bori mali slovenski narod za svoj opstanak. Posle predavanja br. Krječmar govorio je još i savezni starešina br. Jakov Šajba, a nakon njega savezni tajnik br. Gustav Janak. Svečanost je zaključena pevanjem »Rjano Lužice« i sokolske himne.

Tirševе igre u Pragu

Češkoslovačka obec sokolska i Češkoslovačka atletska amaterska unija priredile su u subotu i nedelju, 17 i 18. o. m. u počast stogodišnjice rođenja osnivača češkoslovačkog nacionalnog telesnog vaspitanja zajedničke priredbe pod nazivom »Tirševе igre« na Letni, bivšem vežbalištu preratnih svesokolskih sletova, gde se sada nalazi nekoliko manjih stadiona. Same igre započele su u subotu povorkom Sokola-takmičara i sportskih natjecatelja, a pod vodstvom zamenika načelnika COS br. dr. Miroslava Klingera uz sviranje poznatog sletskog marša »U novi život«. U povorci je bilo oko 430 takmičara različitih sportskih i sokolskih disciplina. Posle razvika državne zastave odmah su počela razna takmičenja prema utvrđenome rasporedu. Prvi dan su održani nastupi najboljih sokolskih boraca na spravama. Članovi su vežbali na razboju, a članice na gredi. Dalje su se vršila takmičenja u lakoj atletici, u igrama odbojci i bacanju lopte u koš, mačevanju, teškoj atletici i gaganju lukovima. Nastupila je i vojska sa štafetnim trčanjem, s lakim i teškim mitraljezima i to u tri odeljenja.

U nedelju se je nastavilo s igrama. Prva Sokolstvo je u subotu, posle svršenog programa Tirševih igara, priredilo u okviru samih igara veliku povorku od starodavnog Fignerovog sokolskog doma kroz grad u Tiršev dom. Uz članove i članice bio je u povorci i muški te ženski naraštaj. Ispred Fignerovog doma pozdravio je Sokolstvo i s. Renatu Tirševu starešina COS br. dr. Bukovski srdačnim govorom, a

odgovorila mu je s. Tirševa s nekoliko toplih reči. Posle ovog pozdrava krenula je sokolska povorka kroz praške glavne ulice, koje su bile nabijene mnoštvom naroda, po Vaclavskom trgu i Narodnoj cesti preko Vltave u Tiršev dom, gde je održana velika svečana skupština Sokolstva u prisutnosti češkoslovačke vlade i mnoštva izaslanika bezbrojnih korporacija i nacionalnih društava. U samoj povorci bilo je oko 2000 naraštaja, preko 2000 članova i preko tisuću članica u odorama, dok se broj gledalaca penje na nekoliko stotina tisuća.

Koliko je ČOS do danas potrošila za sokolane?

U jednom od poslednjih brojeva našega lista izvestili smo naše čitaoce, da iznosi broj sokolskih domova u bratskoj Češkoslovačkoj već preko 1000. Ogronna većina ovih sokolskih gnezda sagrađena je posle rata, pošto ih je bilo 1914 godine tek 142. Za gradnju ovog velikog broja sokolana češkoslovačko je Sokolstvo utrošilo do danas najmanje 300 miliona čeških kruna, računajući da je svaki sokolski dom stajao otprilike 300.000 Kč. Među njima je i velikih, najmodernije uređenih vežbanića, ali je i na drugoj strani i najskromnijih sokolana, koje se sastoje, takorekne, samo iz četiri zida nad kojima je krov. Stoga prosečna svota od 300 tisuća Kč za svaku sokolanu nikako nije preterana. — Češkoslovačko Sokolstvo je dakle za vreme svog dosadašnjeg rada pružilo svome narodu ogroman kapital od preko 300 miliona Kč samo na sokolskim gradnjama. I naša jugoslovenska sokolska društva dižući svoje sokolske domove, vrše time ujedno i jedno veliko patriotsko delo, gradeći kroz to ne samo mrtve zidove, nego i izvor zdravlja celokupnog naroda.

Literarna nagrada iz fonda br. dr. Karla Vaničeka

Literarnu nagradu, koju je ČOS osnovala posle smrti vrednog sokolskog pisca br. K. Vaničeka, 1926. godine, dosada su primili Jan Hiler, Karlo Domorazek, Augustin Pehlat, Milada Mala, dr. Karlo Heler i ove godine s. Renata Tirševa za svoje literarne radove o svom suprugu dr. Miroslavu Tiršu.

Iz poljskog Sokolstva

Poslednji broj »Sokola«, glavnog organa Poljskog sokolskog saveza, doneo je točan opis svesokolskog sleta u Pragu, kojemu su prisustvovali i poljski Sokoli u većem broju. Oni su se kako piše »Sokole« na sletu uverili ne samo o činjenici, da je Sokolstvo i češkoslovački narod jedno te isto, nego su mogli i vlastitim očima da vide svu ovu veliku organizaciju češkoslovačkog Sokolstva. Br. starešina Zamojski bio je u svojstvu zamenika starešine Slovenskog sokolskog saveza u Sofiji, gde je vodio pregovore o pristupu bugarskih Junaka u »Savez Slovenskog Sokolstva«. O promena u vodstvu bugarskih Junaka izvestili smo naše čitaoce u poslednjem broju našeg lista.

Sokolski slet u Los Anđelesu

Za vreme X Olimpijade priredilo je udruženo Sokolstvo na Pacifiku za vreme od 6 do 10. avgusta u Los Anđelesu svoj sokolski slet. Slet je priredila jugoslovenska sokolska župa na Pacifiku i češkoslovačka župa u spomenutom gradu. Nastup Sokolstva se je vršio na samom olimpijskom stadionu praćen od stotine tisuća gledalaca. U subotu 6. avgusta počeo je slet svečanim otvorenjem i pozdravnim govorom starešine češkoslovačkog Sokolstva, a zatim su govorili i zastupnici pojedinih češkosl. i jugoslovenskih župa. Zatim je sledilo krunisanje kraljice sleta, s. Helene Kolmes. U nedelju 7. avgusta bio je svečan nastup Sokolstva na vežbalištu Manjuct, a uveče akademija s plesom. Narednog dana natekali su se Sokoli i Sokolice u vežbama na spravama i prostoju telovežbi, a u sredu 10. avgusta održan je svečan nastup na Olimpijskom stadionu, gde je s velikim uspehom nastupilo oko 400 članova i članica u zajedničkim prostim vežbama.

nasta sa preko 400.000 pripadnika, dok prva ima samo oko 300.000 pripadnika. Svakako ona nas više interesuje ona zbog toga, pošto stoji na isključivo nacionalnom stanovištu, dok su međutim katolički gimnaste više orijentirani profesionalno. Na čelu organizacije stoji savezna uprava s tehničkom komisijom, koja nekako nadomešta naše načelnikstvo. Pretsednik je Unije M. Lui Godjer (Louis Gaudier), a predsednik tehničke komisije je M. Pajo (Pailot). U Uniji udruženo je 1717 društava. Svake godine Unija priređuje sa-

vezni slet, i to naizmenice po raznim većim francuskim gradovima. Tako će na Duhovne iduće godine prirediti federalni slet u gradu Angulem.

USPESI U DESETEROBOJU NA OLIMPIJADI

Na ovogodišnjoj Olimpijadi u Los Anđelesu postigao je u deseteroboju prvo mesto Zems Bauš, i to sa sledećim rezultatima: u trčanju na 100 m za 11,7; u trčanju na 400 m 54,2; na 1500 m 5,17 sekundi; u skoku u vis 170 cm, u skoku u dalj 695 cm, a u skoku u vis s motkom tačno 4 m; dalje bacio je kuglu 15,32 m, diskos 44,58 m, a koplje 61,91 m. Konačno je protrčao 10 metara preko prepreka u lepom vremenu od 16,2 sekundi.

RAZLIKA MEĐU OLIMPIJADOM I OLIMPIJADOM

Tjelovlični ruh, glasilo radničkih telovežbačkih društava u Češkoslovačkoj, donasa u svom poslednjem broju jedan veoma zanimljiv članak pod naslovom: Los Anđeles — Beč. U članku raspravlja se o velikoj razlici između svetske Olimpijade, koja je održana ove godine u Los Anđelesu te Radničke Olimpijade, koja se održala pre nekoliko godina u Beču. Na prvom učestvovali su predstavnici 30 naroda, na drugoj 25 radničkih (socijalno demokratskih) telovežbačkih udruženja. Pisac članka upoređuje nadalje obe priredbe naročito iz sledećeg stanovišta: dok je svetska Olimpijada više ili manje bila samo neka priredba, na kojoj su nastupali u pojedinim granama telesnog vaspitanja sami rekorderi i najbolji reprezentanti u dotičnim disciplinama, na radničkoj olimpijadi u prvom redu učestvovali su mase vežbača te na taj način pokazale nivo telesnog vaspitanja u pojedinim zemljama, dakle pojedinih organizacija a ne pojedinaca; nadalje, dok su za svetsku Olimpijadu potrošene za izašljanje onih nekoliko reprezentanata upravo grдне sume novaca, na radničku Olimpijadu pohrlili su učesnici u glavnom samo o njihovom vlastitom trošku. Konačno, veli pisac, može da se ustvrdi, da je značaj i važnost svetske olimpijade baš po svim ovim činjenicama mnogo manji od onoga upliva, koji je radnička Olimpijada imala na pojedince i na čitave telovežbačke organizacije.

Kad bi pak mi Sokoli hteli da sa svog sokolskog stanovišta istaknemo u istom smislu razliku između Olimpijade u Los Anđelesu i svesokolskim sletom u Pragu, mogli bi pogotovo da konstatujemo, da su na slovensku sokolsku olimpijadu u Prag, na IX svesokolski slet, pohrlili dobrovoljno pripadnici slovenske sokolske porodice iz sviju slovenskih zemalja pa čak i iz Amerike, i to svi o svome trošku, bez ikakve pomoći od bilo koje strane. Razlika među javnim nastupima i takmičenjima na svesokolskom sletu kudikamo je i neuporedivo veća u svakom pogledu nego na tim obim Olimpijadama, pošto je svesokolski slet u Pragu bio po svojoj sadržini, po svome značenju i po velebnosti svojoj najveća priredba modernog doba, to je bila priredba jedne ogromne kolektive — slovenskog Sokolstva.

RADNIČKE TELOVEŽBAČKE JEDINICE U AMERICI

Češkoslovački radnici u Americi zapravo do danas nisu imali svoje vlastite telovežbačke organizacije. Jedan deo ih je naime bio organizovan u Radničkom američkom Sokolu, a mnogi su opet delovali u pojedinim socijalističkim klubovima, i to u mestima, gde su češke ili slovačke kolonije dosta jake. Najprvo stvorene su po evropskom uzoru Radničke telovežbačke jedinice (DTJ) u blizini Klivlenda. Posle njihovog ovogodišnjeg javnog vežbanja sastali su se najprvo zastupnici i izaslanici sviju spomenutih jedinica zajedno sa Radničkim američkim Sokolom, da prouče pitanje osnutka novog udruženja. Sudeći po značima, ova nova organizacija imala bi se da osnuje u najkraće vreme.

KAKO SE BRINE POLJSKA ZA TELESNO VASPITANJE

Odmah posle oslobođenja, na sveučilištu u Poznanju osnovana je posebna stolica za telesno vaspitanje. Tamo se u prvom redu predavala teorija ove grane. Ali već 1925 godine pretvorena je ova stolica u visoku školu za telesno vaspitanje pod vodstvom prof. Pia-sekog. Taj zavod danas reprezentuje najvišu instanciju telesnog vaspitanja u zemlji. Škola je potpuno snabdevena s potrebnim laboratorijama, vežbanićima i vežbalištima te ima trogodišnje kurseve za stručnjake telesnog vaspitanja, nadalje ima trogodišnje kurseve za učitelje telovežbe na srednjim školama te konačno petogodišnje kurseve za lekare, koji se kane potpuno posvetiti telesnom vaspitanju naroda. Svake godine upisanih je u svim tečajevima oko 150 slušalaca, a škola sama ima 12 profesora te 8 stručnjaka za praktično vežbanje u telovežbenim časovima. Već 1927 godine osnovana je još i druga škola u Krakovu, savsim po uzoru poznanjske, a pod vodstvom prof. Rugsalskog. Konačno od 1929 godine postoji i državna škola za telesno

vaspitanje u Bjelanama, u blizini Varšave, koja ima internat za 200 lica. Tamo traju tečajevi dve godine. Sve spomenute tri škole u toku 12 godina vaspitale su oko 1600 učitelja telovežbe, što je svakako jedan vrlo lep broj. U koliko je u ovim školama saradivalo poljsko Sokolstvo, nije poznato.

ODLAZAK DR. KARLA GAULHOFFERA IZ BEČA

Poznati reformator i stručnjak školske telovežbe u Austriji, dr. Karlo Gaulhofer, primio je poziv za redovnog univerzitetskog profesora na sveučilištu u Amsterdamu. Dr. Gaulhofer bio je dosada referent za telesno vaspitanje pri austrijskom ministarstvu prosvete, te je kao takav izveo korenitnu reformu školskog telesnog vaspitanja i postavio ga na sasvim modernu osnovu, tražeći od učitelja telovežbe pre svega potpunu stručnu spremu. Ovaj stručnjak imao je u mnogim stvarima prilično slične poglede kao i Tirš, smatrajući čoveka jednom nede-

livom celinom tela i duha, celinom, koju jedino stvara samo pravo, stručno telesno vaspitanje, obazirajući se pri tome na sposobnosti i spremu svakoga pojedinoga vežbača.

KONAČNA DOGRADNJA STRAHOVSKOG STADIONA U PRAGU

Na Strahovu, gde je održan ove godine IX svesokolski slet, češkoslovačka država izgrađuje definitivni veliki stadion. Načrte za ovu veliku gradnju izradio je pok. br. arh. Drijak, a na svesokolskom sletu imali smo već prilike, da vidimo i konture velikoga i obiju malih stadiona, gde su se održavala takmičenja. Veliki stadion imaće otprilike iste dimenzije, kao što ih je imalo vežbalište svesokolskog sleta. Glavna tribina na zapadnoj strani već je po sredini sasvim gotova, a na sva četiri ugla stadiona postavljeni su iz betona četvrtkrugovi, koji će kasnije među sobom vezati tribine. Radovima počće se već naredne godine.

Veličanstvene nacionalne svečanosti na Mačkovom Kamenu. U nedelju 18. o. m. održane su na Mačkovom Kamenu i u Krupnju veličanstvene svečanosti u znak sećanja na junačke borbe srpske vojske sa premoćnim neprijateljem u septembru 1914. godine. Ovom prilikom u spomen palih heroja osvećen je spomenik na Mačkovom Kamenu i crkva-kosturnica u Krupnju. Svečanostima prisustvovali su: izaslanik Nj. Vel. Kralja, patrijarha, članovi vlade, parlamenta i zastupnika raznih udruženja te masa naroda iz bliže i daljnje okolice.

Sećajmo se Lužičana. Braći Lužičkim Srbima nastupaju sve teža vremena. Nemci, čije manjine u slovenskim državama uživaju sva prava i kulturnu slobodu, nastoje da što pre unište ovaj poslednji ostatak velikog naroda poljskih Slovena. Nakon svesokolskog sleta glavni nemački organ Lužice Baucener Nahrichten doneo je žestok napadaj na Lužičance, učesnike svesokolskog sleta, preteći im kao izdajcima nemačke države, koja im je »Otažbina«. Svoj članak taj list završava rečima: Nikada više nećemo (Nemci) dopustiti, da neki ljudi (Sokoli) idu na slovenske demonstracije, koje su uperene i pune šovinizma protiv Nemačke. Svi oni, koji su bili na sletu, znadu, da je slet bio samo lepa manifestacija slovenske solidarnosti bez i najmanje senke nacionalnog šovinizma, pa će stoga biti naš najbolji odgovor na ovakve šikane još veća briga za našu progonojnu braću iz Lužice.

Pomen svečanost kod Soasona. U nedelju 11. septembra održana je kod Soasona velika pomen svečanost u čast poginulim velikim u borbama na Marni.

Na cesti, koja vodi iz Soasona u Moa, američka vlada dala je na svoj trošak postaviti velik i krasan spomenik, koji simbolizira američke žrtve i vojničko bratstvo Amerike i Francuske. Ovaj spomenik bio je otkriven u prisustvu samog pretsednika Francuske republike i zastupnika američke te ostalih savezničkih vojaka.

10-godišnjica italijanskog fašizma. U oktobru kroz čitav mesec proslaviće se u Italiji raznim priredbama 10-godišnjica postojanja fašizma. Cilj i svrha je tim svečanostima da italijanskom narodu prikažu ogromne »zasluge« i veličinu fašizma.

100-godišnjica Aleksandrinskog pozorišta u Petrogradu. Ove godine svečano se proslavlja 100-godišnjica najstarijeg ruskog, pa i uopće slovenskog pozorišta, takozvanog Aleksandrinskog pozorišta u Petrogradu, koje je sada državno akademičko pozorište. Ono što je Francuzima »Komedij franses«, Bečanima »Burgteater«, to je Rusima Aleksandrinsko pozorište, s kojim je u velikoj meri povezan razvoj ruske pozorišne literature.

Izložba slovenskih ekslibrisa u Pragu. U velikoj sali umetničkog muzeja u Pragu aranžirana je ovih dana veoma ukusno uređena izložba ekslibrisa sviju slovenskih naroda. Izloženi primeri popkupljeni su iz raznih znamenitih zbiraka. Ova izložba pokazuje ponovo, da se mogu Sloveni u raznim granama ponositi s velikim kulturnim radovima i spomenicima, među kojima su i ovi grafički radovi — bilo radirung, drvo-rezi, običan tisak ili pak gravure — na vanrednoj visini. Najstariji izloženi primerici su češki iz godine 1541 iz zbirke takozvanog »gospodina od ruže«.

Kupujte zastave kod I. Neškudla, Ljubljana

IZŽUPA I DRUŠTAVA

Župa Beograd

SEDNICA ZBORA DRUŠTVENIH NAČELNIKA U ST. PAZOVU

Na sednici TOZ održanoj 2. o. m. izvršene su poslednje pripreme za sednicu zbora društvenih načelnika, podneli su se izveštaji o radu u prošlom polugodu, koje je brat načelnik dopunio svojim izveštajem i izneo pred zbor društvenih načelnika, koji se održao 3. o. m. u St. Pazovu. Pošto je primljen izveštaj o radu u prvom polugodu prešlo se na pojedinačne izveštaje. Posle toga, došlo je na red pitanje podele beogradske župe na okruge. Po detaljnom pregledu rasporeda, sastavljenog od strane naročitog odbora, konačno se zaključilo jednoglasno da se župa beogradska ne podeli na okruge, već da ostane i dalje organizacija rada ista, s tom razlikom, što će TOZ pokloniti više pažnje slabijim društvima i selu. Međutim privremeni projekat o podeli uzeo je odbor ponovo da ga dopuni po izvesnim primedbama pojedinih delegata.

Beogradska župa se bavi već duže vremena pitanjem podele i doneće konačno rešenje pošto ispita sve pozitivne i negativne strane okruga i župe kao celine. U tu svrhu su se u prvom polugodu izvela javna vežbanja po t. zvanim »sletećim okruzima«, koja su dala odlične rezultate. Na takvom radu brat načelnik župe izrazio je svoju zahvalnost i molio braću i sestre da ustraju u teškoj, ali lepom sokolskom radu.

Posle toga prešlo se na drugo važno pitanje, a to je: župski slet u Beogradu. Pošto su se saslušala mišljenja pojedine braće, jednoglasno se zaključilo, da se naredne godine održi župski slet u Beogradu i da se još ovog meseca odrede dani za taj slet, koji će biti svakako pre sleta u Ljubljani. S

tim u vezi nametnulo se je pitanje vežbi. Jednoglasno se zaključilo da se vežbe uzmu u celosti one, koje će se propisati za pokrajinski slet u Ljubljani. Za decu do 10 godina će se propisati zajedničke vežbe muške i ženske dece. Za decu od 10—14 godina propisane se vežbe za mušku i posebno za žensku decu. Za članove sokolskih četa vežbe će se također raspisati. Zbog toga se objavljuje konkurs za naredne vežbe i traje do 20. oktobra o. g. Budu li materijalne prilike dozvoljavale, sudelovaće i naše čete na pokrajinskom sletu.

Pošto se pretreslo pitanje neodržanih saveznih tečajeva, kojima smo mnogo u tehničkom pogledu oštećeni, prešlo se na čitanje programa rada na lakoatletskom tečaju, koji je počeo 6. o. m. u Beogradu. Opširan i detaljan program po časovima, donećemo po završetku tečaja.

Na dnevnom redu su župske utakmice u odbojci. Pošto su sve pripreme bile gotove i poznate po raspisima, to se samo odredio čas sednice sudija i voda vrsta.

Posle toga prešlo se na pitanja i predloge. Postavljala su se pitanja interne prirode, od neznatnije važnosti.

ZUPSKE UTAKMICE U ODBOJCI

Drugog dana po zboru društvenih načelnika 4. o. m. održane su utakmice u odbojci za prvenstvo župe beogradske. U 7 časova održana je sednica sudija i vode vrsta. Pošto se je rešilo sva pitanja tehničke prirode, prešlo se na teren. Tako su se sakupile 34 vrste, a svih zajedno sa sudijama, zamenama i vodama vrsta bilo je oko 400. Članskih vrsta bilo je 14, članova 7, naraštaja m. 8, naraštaja ž. 5 vrsti. Takmičilo se na četiri igrališta. Održalo se 30 utakmica sa oko 74 igre. Posle ponedne su održane finalne utakmice. Na tim utakmicama, sem jednog manjeg broja posmatrača, bilo je mnogo braće

Iz telovežbačkog sveta

NEŠTO O FRANCUSKIM GIMNASTAMA

Organizacija francuskih gimnasta (L'Union des Societes de Gymnastique de France), a koja je udružena u Medunarodnom gimnastičkom savezu, nije zapravo najjača francuska gimnastička unija. Pored nje naime postoji još i Unija francuskih katoličkih gim-

Rosija - Fonsier ♦ društvo za osiguranje i reosiguranje ♦ Beograd

starešina, koji su također imali sednici starešina društava u St. Pazovi...

Publike nije bilo toliko koliko na nogometnom igralištu, no onaj za nas ipak srećniji broj zadovoljan je bio...

Članovi I Beograd matica — II Šabac (17:15; 14:16; 15:7). Igra je trajala sat i po.

Članice I Pančevo — II Beograd matica (15:9; 15:9).

Muški naraštaj I Beograd 1 — II Pančevo (15:11; 15:0).

Zenski naraštaj I Beograd 2 i II Beograd matica (15:5; 17:15; 15:12).

Isti ovi timovi pod br. I takmičiče se na saveznom okružnom takmičenju u Nišu...

Utakmice je vodio TOZ. One su prošle u najvećem redu i sokolskoj disciplini. Sudili su savezni suci...

ZUPSKI TEČAJ ZA LAKU ATLETIKU

5 o. m. počeo je tečaj za laku atletiku i trajao je do nedelje. Takmičari iz unutrašnjosti su primljeni na trošak župe...

SAVEZNE OKRUŽNE UTAKMICE U ODBOJCI U NIŠU

Prema rezultatima beogradske župe u takmičenju u odbojci pobednici Pančevo, Beograd matica, Beograd I i Beograd II...

Na 6 septembra, od ranog jutra, lepršale su po prozorima kuća i državnih ustanova, trobojne državne zastave...

U 8 časova, 6 septembra, ušle su u varoš i povorci Sokolske čete Ljubomir i Mosko...

Na početku utakmica pozdravio je sve takmičare i prisutne lepim govorom i začelno im sreću...

Iznice smo zapazili nedolično ponašanje reprezentanta skopske župe o kojemu je savezni sudija izvestio bratsku župu...

Kraj svega toga utakmice su lepo izvedene, a one su izazvale i propagandistički efekat, unatoč navedenim nesokolskim ispadima...

Župa Mostar

SOKOLSKO DRUŠTVO BLATO

Dana 10 septembra t. g. usledila je retka prigodna svečanost u našem društvu. U 7 sati uvečer naša je sokolska dvorana bila dupkom puna članstva...

Zbor je otvorio brat starešina pozdravivši braću i sestre, napomenuvši cilj ove retke svečanosti. Podelio je reč br. sreskom načelniku, koji je rekao: »Braćo i sestre! Veseli me i radujem se, da me je zapala ugodna dužnost...

Začelo je društvu napredak i uspeh u novim podvizima. Brat starešina dr. Cetinić zahvalio je rečima: »Sokolstvo ne traži ni koristi ni slave, ali ponosni smo i gordi da je naše Sokolsko društvo primilo dar i ovo lepo priznanje...

Klicanje Njegovom Veličanstvu Kralju, Prestolonasledniku i Jugoslaviji prolomalo je našu sokolsku dvoranu, a glazba je otvirala narodnu himnu.

Kada su se akklamacije stišale br. sreski načelnik obratio se bratu Ivanu Prižmić Janko, općinskom prisjedniku, a bivšem višegodišnjem starešini našeg društva, te ga pozdravio rečima: »Brate Janko, tvoj nacionalni rad kao opć. prisjednika i sokolskog radnika odjeknuo je do najvišeg mesta...

Brat Prižmić zahvalio je oduševljeno sreskom načelniku i zamolio ga da bude tumačem na najvišem mestu njegove nepokolebive odanosti, zahvalnosti i ljubavi prema viteškom Kralju, Prestolonasledniku i Jugoslaviji.

Neopisivim oduševljenjem i ushićenim klicanjem zbor je završen. Sokolsko društvo Blato čestita i raduje se na zasluženom priznanju koje je doživelo bratsko nam Glazbeno društvo u Blatu dana 10 septembra t. g. odlikovanjem od uzvišenog našeg Kralja ordenom Sv. Save V stepena.

SOKOLSKO DRUŠTVO BILEĆA

Sokolsko društvo Bileća proslavilo je na svečan način i ove godine roden dan svoga starešine, prestolonaslednika Petra.

Na 6 septembra, od ranog jutra, lepršale su po prozorima kuća i državnih ustanova, trobojne državne zastave, te svojim šarenilom davale impozantniji i draži izgled.

U 8 časova, 6 septembra, ušle su u varoš i povorci Sokolske čete Ljubomir i Mosko. Na ulazu u mesto sreli ih je vojna muzika, a kod pošte članovi odbora za doček, tako da su Sokoli ovih dviju četa, uz zvukove vojne muzike, stupali u povorci kroz mesto...

Pa do pred sokolanu, gde su ih očekivali svi članovi društva. U 9 časova ušli su u varoš Sokoli četa: Divin, Fatnica i Plana. Kod sreskog suda ih je sreli vojna muzika i članovi odbora za doček, te su i ove tri čete, oštro stupajući, odavajući izgled hrabrih Sokola patričkog hercegovačkog naroda...

Pa do pred sokolanu, gde su ih očekivali svi članovi društva. U 9 časova ušli su u varoš Sokoli četa: Divin, Fatnica i Plana. Kod sreskog suda ih je sreli vojna muzika i članovi odbora za doček, te su i ove tri čete, oštro stupajući, odavajući izgled hrabrih Sokola patričkog hercegovačkog naroda...

Iznice smo zapazili nedolično ponašanje reprezentanta skopske župe o kojemu je savezni sudija izvestio bratsku župu, a mogli smo zapaziti i to, da se usred najlepše igre u finalu publika odjedared digla i nestala. Kada smo se raspitali, a i sami smo nagadali pošto smo čuli treštanje »desa« kroz prozore vežbaonice, kraj koje smo se takmičili, Evo šta je bilo. Sokolsko društvo u Nišu priredilo je istog dana i u isti čas kada i savez takmičenje u odbojci, poselo bez programa s igrankom.

U parku se celo posle podne pevalo, igralo i veselilo. Na večer bila je iluminacija. Na večer je održana zabava u sokolani uz lep program. Petar Čulafić.

Župa Osijek

SOKOLSKO DRUŠTVO VALPOVO

Sokolsko društvo Valpovo proslavilo je u nedelju 2 oktobra o. g. 25 godišnjicu osnutka Sokola u Valpovu. U 9 sati jutro biće doček gostiju na kolu-dvoru i pozdrav na Trgu Kralja Tomislava. Posle toga će se obaviti pokuši vežbača, a izaslanstvo će pohoditi grobove pokojnih Sokola. U 11 sati biće razvijene nove sokolske zastave na Trgu Kralja Tomislava. Razvijču zastave kumovaće sestra Marija Čižekova. Na tu će svečanost doći izaslanik bratskog Saveza SKJ te izaslanstva župe i mnogih bratskih društava. U podne je zajednički ručak u gostioni Fortuna. (Mole se braća, koja žele zajednički ručak, da se unapred prijave društvu. Cena obroku 25 Din.) Popodne u 3 sata biće javna vežba u dvorištu kina, uz sudelovanje bratskih susednih sokolskih društava. Uvečer zabava u Hrvatskoj čitaonici.

Bratski pozivamo pripadnike sokolskih društava naše župe, a naročito donje Podravine, da svojim što brojnijim učešćem na našoj priredbi pomognu i uzveličaju našu sokolsku i jugoslovensku manifestaciju.

Do viđenja u Valpovu! — Zdravo!

Župa Skoplje

I DRUŠTVENE UTAKMICE SOKOLSKOG DRUŠTVA KOČANE

Na dan 11 ov. meseca održate su I društvene utakmice ov. društva, na kojima su uzeli učešća članovi, muški naraštaj i ženski naraštaj po dva odeljenja.

Takmičilo se i to: članovi na vratilu, na razboju, na karikama, u prostim vežbama, bacanju kugle od 7 kg težine, skoku u visinu iz zaleta i trčanje na 100 metara. Muški naraštaj na vratilu, na razboju, u prostim vežbama, bacanju kugle od 5 kg težine, skoku u visinu iz zaleta i trčanje na 60 metara. Ženski naraštaj je imao iste vežbe kao i muški naraštaj, izuzev na vratilu, a umesto te točke imao je bacanje lopte u daljinu od 2 kg težine.

Zbor sudija održao je u 11 časova svoju sednicu i utvrdio listu lestvica za ocene, tako da muške kategorije imaju ocenu od postignutih točaka 70, a ženske 60.

Po utvrđenom programu utakmice su počeli tačno u 3 i po časa posle podne, na mestu zv. »Sletišće« ispred samog Doma, a završile su se u 6 i po časova sa sledećim rezultatom:

Table with 2 columns: Odeljenje i Točaka. I odeljenje članova 313.75, II odeljenje članova 98.50, I odeljenje muškog naraštaja 335.—, II odeljenje muškog naraštaja 147.50, I odeljenje ženskog naraštaja 253.50, II odeljenje ženskog naraštaja 209.50.

Od takmičara prva tri mesta dobila su i to: od članova I mesto brat Minić Todor sa 57.25 točaka, II mesto brat Jevtić Cirilo sa 55.50 točaka, III mesto brat Spasić Marko sa 53.50 točaka. Od muškog naraštaja dobio je I mesto Ilija sa 68.50 točaka, II mesto Jovanović Spira sa 58.75 točaka, III mesto Ristić Borisav sa 57.50 točaka. Od ženskog naraštaja I mesto Dimitrijević Leterka sa 55 točaka, II mesto Vasiljević sa 47 točaka, i III mesto Jovanović Marija sa 45 točaka.

Utakmice su završene odličnim redom i uspehom na zadovoljstvo članova komisije, društva i građanstva, koje je u velikom broju bilo prisutno.

Pa do pred sokolanu, gde su ih očekivali svi članovi društva. U 9 časova ušli su u varoš Sokoli četa: Divin, Fatnica i Plana. Kod sreskog suda ih je sreli vojna muzika i članovi odbora za doček, te su i ove tri čete, oštro stupajući, odavajući izgled hrabrih Sokola patričkog hercegovačkog naroda...

Iznice smo zapazili nedolično ponašanje reprezentanta skopske župe o kojemu je savezni sudija izvestio bratsku župu, a mogli smo zapaziti i to, da se usred najlepše igre u finalu publika odjedared digla i nestala. Kada smo se raspitali, a i sami smo nagadali pošto smo čuli treštanje »desa« kroz prozore vežbaonice, kraj koje smo se takmičili, Evo šta je bilo. Sokolsko društvo u Nišu priredilo je istog dana i u isti čas kada i savez takmičenje u odbojci, poselo bez programa s igrankom.

Kraj svega toga utakmice su lepo izvedene, a one su izazvale i propagandistički efekat, unatoč navedenim nesokolskim ispadima, koji se neće desiti i na narednim utakmicama. — Z. P.

U parku se celo posle podne pevalo, igralo i veselilo. Na večer bila je iluminacija. Na večer je održana zabava u sokolani uz lep program. Petar Čulafić.

Župa Split

SOKOLSKO DRUŠTVO SPLIT

Naše društvo održalo je dana 11 o. meseca plivački ispit za članstvo i naraštaj na plivališti S. P. K. »Jadrane«.

Prema naredenju načelnštva Saveza uvelo se plivanje kao obligatna grana sokolskog telesnog uzgoja i određeno je da svaki vežbač mora toliko istrenirati plivanje, da može preplivati 50 m u vremenu do 45 sek. kod članova, a 55 sek. kod članica, te 300 m za 6 min. 15 sek. kod članova i 8 min. kod članica. Tko prepliva navedene pruge u označenom vremenu smatra se plivačem Sokola kraljevine Jugoslavije.

Ispitu je pristupilo 20 naraštajaca, 7 naraštajki, 9 članova i 7 članica. Ispit su sa uspehom položili:

Table with 3 columns: Muški naraštaj, 50 m, 300 m. Altaras Silvije 37.3, 6 2.1, Asanović Sava 34.12, 5 3, Buj Duje 37.1, 5 7.5, Burić Mirko 35, 5 50, Celegin Bude 44.3, 6 7.5, Draganja Tihomir 42, 6 11.1, Kaliterna Grgo 38, 5 40.2, Karaman Eduard 38.4, 5 50, Kevo Ratko 29.5, 5 5.3, Krstulović Hrvoje 35.1, 4 43.1, Marović Gojko 36.5, 5 7.5, Pavičić Vojko 31.7, 4 39.5, Vranjican Boris 41.3, 5 44, Zabukošek Ludvik 33.4, 5 38.

Table with 3 columns: Ženski naraštaj, 50 m, 300 m. Jovanović Evica 45.4, 6 27, Grisogono Irma 38.2, 6 20.6, Mitrović Tonka 45.9, 6 51, Stipanović Vesna 38.2, 6 16.6.

Table with 3 columns: Članovi, 50 m, 300 m. Paut Ante 37.1, 5 34.3, Pavičić Veljko 40.5, 5 32.1, Pera Miro 32.6, 4 37.7, Špero Vaso 31, 4 35.5, Tešija Ante 44.2, 5 57.6.

Table with 3 columns: Članice, 50 m, 300 m. Linardović Danica 40.2, 6 44.9, Radić Neda 44.3, 6 32.8, Radić Zdenka 42.2, 6 55.3, Vranjican Ivanka 41.8, 6 7.4.

Sva ostala braća i sestre te naraštaj nisu postigli potrebno vreme ili su odustali od plivanja na 300 m. što je za mnoge bilo preteško, jer se ta pruga retko pliva, a naročito kod ženskih kategorija.

Gornji rezultati nas brojanom ne mogu zadovoljiti, ali ako se uzme, da je to prvi pokušaj, to su postignuta vremena dosta dobra. Svako će trebati još mnogo ustrajnog rada i napora da i u ovoj grani našeg sokolskog telesnog uzgoja postignemo veće uspehe, tim više što smo primorsko društvo, pa bi trebali da ostalim služimo za uzor.

F. L.

Župa Sušak - Rijeka

PROSLAVA RODENDANA PRESTOLONASLEDNIKA PETRA U ŠKARAMA

Posle održane javne vežbe na Vidovdan 28 juna 1932 u Vrhovinama, vema je uspešna javna vežba 11 sept. o. g. u Škarama u proslavu roden dana Nj. Vis. Prestolonaslednika. — Ovu javnu vežbu, kao svoju prvu javnu vežbu, priredila je Sokolska četa u Škarama, uz sudelovanje sokolskih četa iz Vrhovina i Doljana, te Sokolskog društva Otočac. Program je bio obilan i vrlo precizno izveden. Posle pozdravnog govora starešine matičnog društva dra Đorđa Brankovića, nastupila su muška i ženska deca iz Škara, zatim članovi spomenutih četa, te članovi Sokolskog društva Otočac. Naročito je uspešna simbolička vežba »Sa sela« iz seljačkog života s pevanjem od brata Dušana Bogunovića. — Nastupilo je i Sokolsko odeljenje vojske 44 peš. puka iz Otočca izvajajući vrlo precizno vežbe s puškama od br. Jankovića. Osim ovih prostih vežba izvadane su vežbe na spravama, a članovi četa iz Škara i Vrhovina natekali su se u nagradnom stafeonom trčanju.

Istodobno je skrenulo na sebe pažnju natecanje u gadanju u metu gde su se natekali članovi Streljačke družine iz Otočca i članovi Sokolskih četa Škare i Vrhovine.

Posle ovako obilnog programa sledilo je bacanje kamena s ramena, narodne igre i narodna svečanost.

Župa Šibenik - Zadar

OKRUŽNI SLET U NOVIGRADU

U Novigradu n/m. održan je 4 septembra o. g. okružni slet, a ujedno je bratsko društvo Novigrad slavilo 25-godišnjicu svog opstanka. Taj dan je bio jedna ponovna velebna manifestacija Sokolstva u severnoj Dalmaciji. Posle Kosova, Kistanja, Dikla, Drniša i Mandaline ova godina nam je pružila pravi sokolski užitek u Novigradu.

Od župskog starešinstva sletu su prisustvovali I zamenik župskog starešine br. pukovnik Živorad Božić i tajnik br. Mr. Petar Torre. Od župskog načelnštva bili su br. načelnik Hinko Meliš i njegov zamenik br. Ivo Protega.

Već u rano jutro počeli su stizati Sokoli i narod sa sviju strana dočekivani od starešinstva društva Novigrad i muzike br. društva Benkovac. Bilo je tu braće iz Šibenika, Benkovca, Bukovića, Sukošana, Kistanja, Zemunika i iz sviju ostalih mesta iz bliže i dalje okolice Novigrada. Ovdje treba osobito da se istakne poštovanje braće iz Kistanja, koji su, ne žaleći ni truda ni troška, došli u punom broju i sobom povelji svoju uzornu sokolsku četu Kistanje Selo.

Nakon dočeka gostiju svrstala se manifestaciona povorka pod vodstvom okružnog načelnika br. Ante Oštrića, a predvođena muzikom br. društva Benkovac. Iz okićenih kuća posipana je povorka cvetom. Ceo Novigrad iskazao je svoju veliku ljubav prema Sokolstvu. Klicalo se sa sviju strana oduševljeno Kralju, Prestolonasledniku, Sokolstvu i jedinstvenoj i nedeljivoj otadžbini.

Po svršenoj povorci sakupile su se sve kategorije i mnogo naroda na samom sletištu, gde je svu braću pozdravio vatretnim govorom starešina društva Novigrad br. Sime Oštrić. Posle njega govorio je biranim rečima, pozdravljajući svu braću, I zamenik župskog starešine br. Božić. U nastavku izložio je u kratko cifr sokolske ideje i apelirao na braću da u buduću još čvršće zbiju svoje redove, kako bi mogli da odole nasrtajima poznatih i nepoznatih neprijatelja. Završio je poklikom prvom Sokolu Nj. V. Kralju i našem prvom starešini Prestolonasledniku Petru, što su svi prisutni dočekali s trokратnim grmlinjem: Zdravo! Govorio je još tajnik društva Kistanje br. Slavko Malešević.

Posle podne u tri sata započeo je javni nastup. Kao prva točka bio je mimohod članova svih kategorija pred predstavnicima vlasti i Sokola. Dalje je sledio nastup kategorija po već iz radenom programu. Društvo Novigrad je nastupilo sa svim kategorijama. Društvo Šibenik s odelom članova na ručama i preči. Društvo Benkovac sa ženskim članstvom, muškim naraštajem i četom Buković. Društvo Kistanje s muškim naraštajem, muškom decem i četom Kistanje Selo.

Sve točke programa bile su vrlo dobro izvedene, a naročito treba da se istakne muški naraštaj društva Novigrad, koji je odvežbao proste praške vežbe odlično. Nadalje četa Kistanje Selo odvežbala je propisne savezne vežbe vrlo dobro. Kao najlepšu i najuspeliju točku programa izvelo je društvo Novigrad sa ženskim i muškim članstvom »More adrijansko«, uzorno izvedeno i s puno efekta. Za tu točku osobito priznanje ide društvu Novigrad.

Po svršetku javne vežbe svrstale su se sve kategorije, koje je ponovno pozdravio br. Sime Oštrić, starešina društva Novigrad. On je u svom lepom govoru izneo historijat društva Novigrad i njegove uspehe kroz četvrti stoleća opstanka. — Iza njega govorio je br. Knežević, pozdravivši svu braću u ime novigradske općine. — U ime Sokolske župe Šibenik-Zadar govorio je I zamenik starešine br. pukovnik Božić, čestitajući društvu slavu 25-godišnjice. Sreski načelnik sreza benkovačkog br. Timotijević pozdravio je sa kupljene Sokole i narod naglavivši da mu je pala u deo ugodna dužnost da kod nadležnih bude veran tumač današnjeg velikog uspeha Sokolstva u ovim krajevima. Za vreme svih govora zanosno se klicalo Kralju, Prestolonasledniku i jedinstvenoj Jugoslaviji. Oduševljenje bilo je ogromno.

Naveče su vredni diletanti društva Kistanje davali s uspehom Santičevu »Hasanaginicu«.

Završavajući ovaj izveštaj mora da se izrazi puno priznanje na poštovanom radu svim načelnicima društava i četa, koji su sa svojim kategorijama aktivno učestvovali prigodom ovog sleta, osobito pak braći Novigradanima i njihovom starešini br. Oštriću. — Per.

SOKOLSKA MANIFESTACIJA U SUKOŠANU KRAJ ZADRA

U nedelju 11 t. m. priredilo je ovo društvo svoju ovogodišnju treću javnu vežbu u Sukošanu kraj Zadra. Za ovu je priredbu vladao veliki interes, tako da je Jadranska plovidba toga dana priredila u Sukošanu izlete sa svoja 3 parobroda. Izletnike iz Šibenika, Mandaline i Betine dovezli su parobrodi »Vodice« i »Zrmanja«, a izlet

nike iz Biograda, Tkona, Filipjakova i Pašhana parobrod »Kozjak«. Na proslavi su učestvovali ova društva i čete: Biograd n/m, Šibenik, Mandalina, Betina, Pašman, Filipjakov, Preko, Benkovač, Novigrad, Tkon, Bibinje, Diklo i Smilčić. Sva tri parobroda došla su u Sukošan u 11 sati u jutro, gde je bio priredan vanredan doček. Dočeku su prisustvovali čete Sukošan, Bibinje, Smilčić i Diklo, koje su se već tamo nalazile, zatim školska deca i ostali meštani Sukošana. Parobrodima su stigle sokolske glazbe iz Šibenika i Biograda n/m, Parobrodima »Vodice« i »Zrmanja« stiglo je u Sukošan oko 600 izletnika, a parobrodom »Kozjak« oko 500 izletnika, što znači za Sukošan ogroman broj. Pošto su parobrodi prispeli i pošto se je stišalo burno pozdravljanje kome nije bilo kraja, formirala se povorka i uputila na seoski trg, gde je s balkona jedne kuće pozdravio Sokole i ostale goste, načelnik čete Sukošan, glavni organizator ovog velikog sokolskog slavlja, veoma agilni brat Joso Peričić, veoma lepim i temperamentnim govorom. Iza njega izredalo se još nekoliko govornika, kao brat dr. Poturica, starešina Sokolskog društva Šibenik, brat Milan Kostić, zamjenik starešine Sokolskog društva Biograd, brat Kukolj, učitelj iz Petračana te narodni poslanik prof. Josip Antunović. Svi su ovi govornici izrazili svoje veselje nad neočekivanim posetom ovog značajnog sokolskog slavlja i interesom našeg pograničnog seljaka za Sokolstvo. Brat Poturica izručio je svima pozdrave bratske župe i bratskog Saveza. Narodni poslanik prof. Antunović izručio je pozdrav gospodina bana dr. Jablanovića, koji da veoma žali što nije mogao prisustvovati lično ovom slavlju. Iza toga je krenula povorka na sletište gde je bio određen razlaz i zakazan javni nastup za posle podne u 3 sata.

Posle podne točno u 3 sata započeo je javni nastup. Nastupile su sve kategorije Sokolskog društva Biograd, članovi i članice društva Šibenik, članovi društva Preko, podmladak čete Sukošan i članovi čete Diklo. Sve su vežbe izvedene u najboljem skladu. Vežbe su izvodane pod pratnjom so-

kolske glazbe iz Biograda n/m. Društvo Šibenik nastupilo je jednim odele- njem članova na karikama.

Posle dovršenih vežbi zaredalo se opet nekoliko veoma vatrenih govora. Prvi je govorio brat Regner, stari Sokolaš. Zatim brat Perović iz Preka, br. potstarešina Sokola Biograd Milan Kostić, te brat pukovnik Božić, član žup- ske uprave, koji je predstavljao župu. On je izrekao veoma lep govor i bio je na kraju burno aplaudiran. Govorio je još jedan učitelj iz Smokovića. Svi su govornici bili burno pozdravljeni odobravanjem prisutnih. Klicanju Kra- lju, Jugoslaviji, Prestolonasledniku Pe- truu, vojsci, Sokolstvu, zarobljenoj bra- či nije bilo kraja. U kratko rečeno ne da se opisati raspoloženje koje je vla- dalo među ljudima.

Pošto je poodmaklo vreme morala se proslava završiti, jer su parobrodi žviždali za odlazak. Parobrodi »Vodice« i »Zrmanja« s izletnicima iz Šibenika krenuli su iz luke točno u 5 sati, gde im je bio priredan izvanredan ispra- čaj. Sokolsko društvo Biograd krenulo je iz Sukošana u 7 sati. Ispračaj je ta- koder bio vanredan.

Kako su parobrodi stizali u mesta Pašman i Filipjakov svuda su bili veli- čanstveno dočekivani, osobito u Paš- manu gde je bilo celo selo rasvetljeno. Po dolasku u Biograd bile su priredene velike manifestacije, koje su dosegle vrhunac ispračajem na parobrod braće iz Šibenika.

Ovo veliko sokolsko slavlje na gra- nici otegot nam Zadra uspeo je neo- čekivano. Niko se nije nadao ovoli- kom broju učesnika, onakvom dočeku i ispračaju. Veoma nas veseli pojava da je sokolska svest počela prodirati u naša pogranična sela, gde je osobito potrebna.

Osobito je hvala vredna seoska so- kolska četa Diklo, koja je na slet do- šla sa 30 svojih vežbača, koji su, ako- prem bez kvalificiranog prednjaka, ali čvrstom voljom odlično izveli svoje vežbe.

Organizacija ovoga slavlja bila je veoma dobra i treba se čuditi, kako je maleni Sukošan mogao da primi i pot- puno opskrbi 3000 ljudi, koji su toga dana posetili Sukošan. Naročito je za-

služan za organizaciju ovoga slavlja brat Joso Peričić iz Sukošana, te brat Milan Kostić, potstarešina Sokolskog društva Biograd.

JAVNA VEŽBA SOKOLSKOG DRUŠTVA MANDALINA

Iza kako se je mandalinski Soko onako brojno i lepo istakao sa svojim članovima i članicama na sletu sokol- skih četa župe Šibenik-Zadar na dal- matinskom Kosovu 28 VI o. g. i nastu- pio na vežbalištu, povela se reč o jav- noj vežbi, koju bi on imao da priredi. Za ovim su žudeli članovi i članice svih kategorija, što je dobar znak, jer su javni nastupi ispiti uzgoja i rada so- kolskih društava. Oni mu daju nove snage i poleta, na njima se opažaju ne- dostaci i mane, koje treba nadopunja- vati i ispravljati.

Sokolsko društvo Mandalina pri- redilo je svoju javnu vežbu u Mandali- ni na 28 VIII ov. g. sa svojih 56 vež- bača i 36 vežbačica svih kategorija. Su- delovalo je i bratsko Sokolsko dru- štvo Šibenik, osobito s vežbačima na spravama, a njegova seoska četa Za- blače s prostom vežbom. Vežbalo je 20 muš. dece, 22 žen. dece, 16 članica, 25 članova, 12 ž. naraštaja, 16 muš. nara- štaja, 14 starije braće, 12 član. seoske čete i 8 članova na spravama.

Za ovu javnu vežbu Jadranska plo- vidba priredila je dva parobrodarska izleta za Mandalinu i to: u 15 i 16 sati. S parobrodima je došlo bratsko Sokol- sko društvo Šibenik sa svojim glazbom i izletnicima. Na obali, okićenoj, do-

čekao ih je mandalinski Soko, pa je povorka krenula selom i natrag na vež- balište. Seoska četa Jablače došla je peške.

Vežbalište je bilo priredeno na Ra- dio stanici, zgodnom mestu, koje je za ovu svrhu Sokolu stavila na raspolaga- nje Kr. Pomorska obalna komanda, za- uzimanjem komandanta Radio stanice g. Reichenberga. Gledaoci su bili smešteni u hladovini, a predstavnici u verandi vojne zgrade.

Vežbalo se ovim redom: 1. Ženska deca, proste vežbe br. Protege; 2. mu- ški naraštaj, proste vežbe IX praškog sleta; 3. muška deca, proste vežbe br. Meliša; 4. ženski naraštaj, proste vež- be IX praškog sleta; 5. Članice, proste vežbe IX praškog sleta; 6. Seoska četa Zablache, proste vežbe; 7. Članovi šibe- ničkog Sokola, vežbe na spravama; 8. stariji članovi, proste vežbe; 9. muška deca, ritmičke vežbe; 10. članovi, pro- ste vežbe IX praškog sleta.

Program je točno izveden. Preko vežbanja vladao je uzoran red. Vežba- nje je uspeo veoma dobro i na javnoj se je vežbi videlo, da su vežbačice i vežbači prožeti pravim sokolskim du- hom, da su marljivo vežbali i da su se za javnu vežbu zdušno pripremili. Na mnogobrojne gledaoce red i vežbanje proizvelo je najbolji utisak i odobra- vanje je bilo srdačno i burno. Javnu su vežbu posetili komandant Šibenika g. Božić s nekoliko oficira, nar. posl. dr. Kozul, ban. većnik g. F. Grubišić, komandant Radio stanice, dva člana oficinske uprave u Šibeniku s načelni-

kom g. Karadolom, te glavar sela Man- daline Mišura Šime.

Posle javne vežbe održao je stare- šina Sokolskog društva Mandalina br. Vlahović prigodnu reč. Završio je, da će Sokolovi i unapred, »bez koristi i slave«, raditi da se postigne zdrava du- ša u zdravu telu, te nesebično i požrt- vovno služiti narodu, Kralju i Jugos- laviji.

Sa vežbališta krenuo je narod sa Sokolima na obalu, gde je do 20 sati udarala sokolska glazba. Na odlasku brat šibeničkog Sokola održao je s pa- robroda lep govor njegov starešina dr. Poturica. Izrazio se pohvalno o redu i radu mandalinskog Sokola, govorio o svrsi Sokolstva, o njegovoj ulozi u na- rod, o slovenskom bratstvu i zajed- ničkom radu i o našem narodnom i dr- žavnom jedinstvu.

Nacionalno uzgojni uspeh ove jav- ne vežbe bio je velik. Na rastanku bilo je bratimljenja, oduševljenog klicanja, razdraganosti do suza.

Uza svu nevolju i nestašicu, koja u narodu vlada, i novčano se dobro prošlo, jer se postigao lep višak.

Javna vežba mandalinskog Sokola sa svakog nas gledašta zadovoljava. Ona nam je pružila jedan duševni užit- tak, osvežila nas i ispunila verom, da ćemo sokolskim radom preporučiti na- rod u duševnom i telesnom smeru.

Jesam li poslao pretplatu ? za sokolske listove ?

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREPŠTINA

Branko Palčić Zagreb, Kraljice Marije 6

Dobavljač Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Brzojavni naslov: »Trikotaža« Zagreb * Telefon interurban 26-77

Izradjujem sve vrste sokolskih potrepština za javni i izletni nastup svih kate- gorija našega članstva i to tačno prema propisu Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Slike u originalnim bojama propisnih odijela nalaze se u knjizi »Organizacija Saveza SKJ«. — Zahtevajte cjenike i prospekte. — Cijene vrlo umjerene, a za točnu i solidnu izradbu jamčim.

KLIŠEJE
vseh vrst no fotografijah ali nisbah izveduje najsolidnije

KLIŠARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVACI

industrija športskih proizvoda

M. DRUCKER

ZAGREB, ILICA 39
BEOGRAD, KNEZ MIHAJLOVA 35
(Pasaž Akademije Nauka)

Lekotletikal — Odbojkal

Celokupna oprema za sve športove

Preporučamo tvrtke, koje oglašuju u Sok. Glasniku!

Iv. Brunčič
pleskar in ličar

se toplo priporoča vsem cenj. naročnikom. — Delo solidno! — Cene zmerne!

TELEFON št. 3476
Ljubljana
Kolodvorska ulica 23

Suhe jedilne gobe kupuje

SEVER & KOMP.
LJUBLJANA

ЈОС. ХАФНЕР * ЛЈУБЉАНА
ПРИСОЈНА УЛИЦА 5 (Табор)

Соколске заставе по прописима СКЈ, по оригиналним нартима — Уметнички рад — Дубоко снижене цене! Тражито необавезне оферте и референце!

Ribnica, datum pošt. žiga

Braće i sestre!

Ovime Vas bratski upozoravam na naš veliki izbor pro- razrednih sprava, koje imademo na skladišta, te Vam ih možemo dobiti uz najniže cene bez konkurencije, plativo kod prijema narudžbe.

Pošto su nam s 1 septembrom 1932 g. mnogi naši doba- vitelji materijalija iste povisili za preko 10%, upozoravam bratski naslov, da sadašnje cene važe samo dole dok traje zaloha ranije nabavljenih sirovina.

Preporučamo se za Vaše vrlo cenjene naloge te Vas po- zdravljamo s bratskim

ZDRAVO!

Tvornica gimnastičkih sprava
J. ORAŽEM
RIBNICA na Dolenjskem

Širite sokolsku štampu!
Svako sokolsko društvo, svaki član i svaka članica treba da nabavi

Sokolsku knjižnicu

- I. sveska: E. Gangl: O sokolski ideji.
- II. " Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo.
- III. " Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.
- IV. " Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen.
- V. " Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.
- VI. " Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš.
- VII. " Jan Křen: Cilj sokolskih teženj.
- VIII. " E. Gangl: Tyrševu Sokolstvo. (Sloven. tekst.)
- VIII. a " Isto. (Srpsko-hrvatski tekst.)
- IX. " Dr. Niko Mrvoš: Pogledi i misli dr. Miroslava Tyrša.

Svaka sveska stoji 3 Din

PUTEVI I CILJEVI

U tvrdom povezu 8 Din

Franjo Mačus: ODOJKA (VOLLEY BALL)
U kartonu 12 Din

Franjo Malin: Praktički udžbenik češkog jezika.
U kartonu 15 Din

Dr. Viktor Novak: SVESLOVENSKA MISAO
U kartonu 9 Din

Miroslav Ambrožič: METODIKA SOKOLSKE VZGOJE
U tvrdom povezu 36 Din

Franjo Malin: ČEHOSLOVACI I ČEHOSLOVAČKA
U kartonu 15 Din

Jugoslovenska Sokolska Matica
Ljubljana, Narodni dom

Telefon 25-43 / Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831

Use ČESAR SI ŽELITE

iz strokovne literature

V POGLEDU NAJNOVEJŠIH ZNANSTVENIH PRIDOBITEV IN DOGNANJ

iz leposlovja, znanosti

in umetnosti vseh panog

DOMACEGA IN VSEGA INOZEMSKEGA KULTURNEGA SVETA

d o b i t e

TAKOJ FO ZAHTEVI CENIKOV IN PROSPEKTOV IN PO NAROČILU

Učiteljski knjigarni

TELEFON 33-97 **Ljubljana** TELEFON 33-97

Frančiškanska ulica 6

Širite Sokolski glasnik "Soko" "Sokolić" i "Našu radost"